

NÄYTELMÄKIRJASTO

HÄN NAI TYTTÄRENSÄ

1-näytöksinen huvinäytelmä

SUOMALAINEN MUKAELMA

TEHNYT

SAKARI VEIKANMAA

No 19

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ KIRJA
HELSINKI

HÄN NAI TYTTÄRENSÄ

1-NÄYTÖKSINEN HUVINÄYTELMÄ

SUOMALAINEN MUKAELMA

TEHNYT

SAKARI VEIKANMAA

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ KIRJA
HELSINKI

HELSINKI 1927
KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ KIRJAN
KIRJAPAINO

HENKILÖT:

KAUPPANEUVOKSETAR SOFIA VALKO-
LINNA, leskirouva.

OTTO, hänen poikansa.

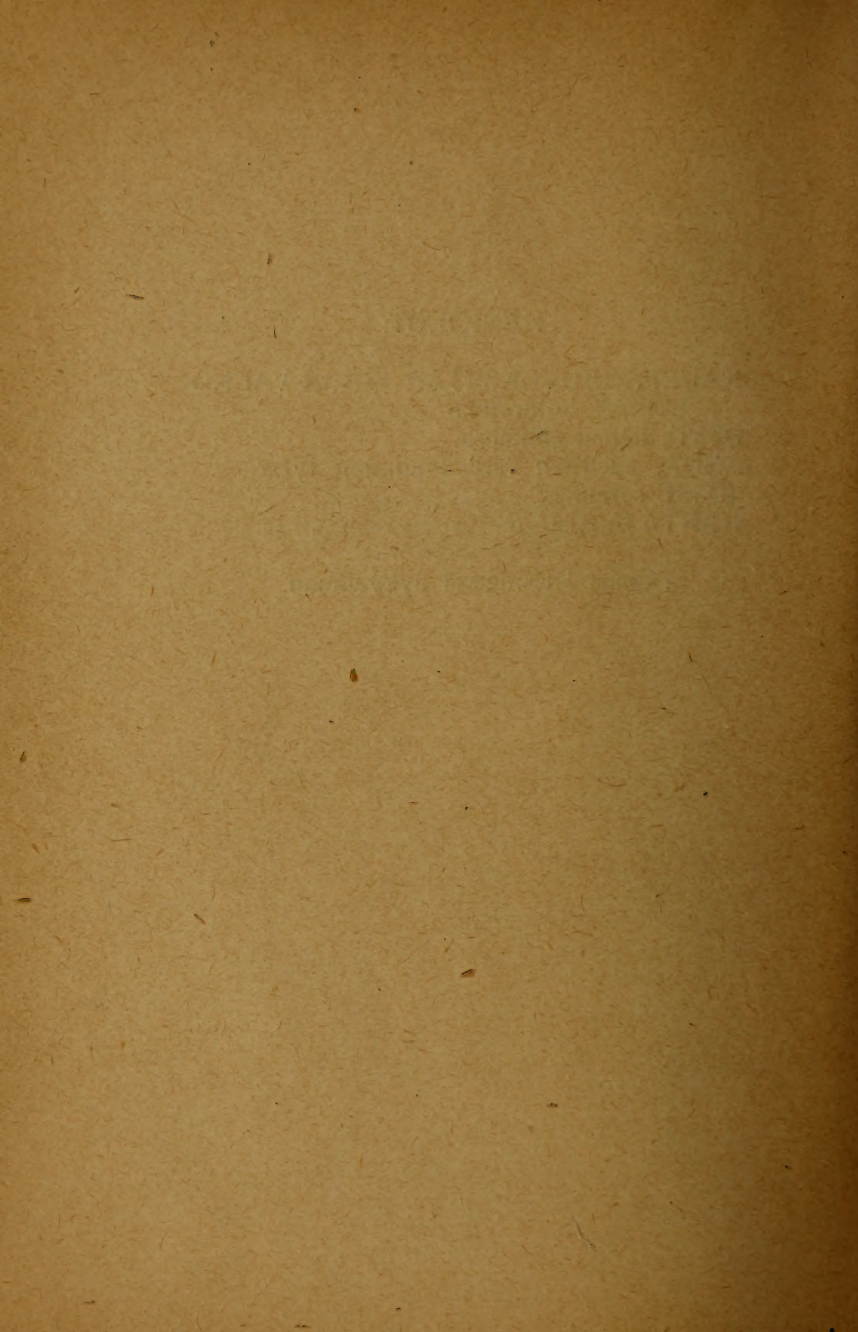
ANNA, edellisen ystävävainajan tytär.

JUSSI, sotamies.

KANTAJA. *(ei puhunnut)*

Tápaus Helsingissä nykyaikaan.

Näyttämö.

Ruokasali kauppaneuvoksettaren ja hänen poikansa asunnossa. Vasemmalla kaksi ovea, samoin ovi perällä. Oikealla akkuna. Keskellä suurehko pöytä, jolle on katettu kahviaamiainen kahta henkeä varten. Pöydällä soittokello.

Lattialla näkyy majurin univormunuttu sekä viereisellä tuolilla huolimattomasti heitettynä joitakin muita puvun osia.

Oikea ja vasen yleisön puolelta katsoen.

Kirkas syksyinen aamupäivä.

Väliverhon auetessa näyttämö tyhjä.

JUSSI

(Tulee perältä ja huomattessaan huolimattomasti viskatut vaatteet jää seisomaan hämmästyneenä.) No, voi sininen pukki! Majurin paras univormunuttu permannolla — ja housut roikkumassa tuolilla valmiina putoamaan siihen viereen! — Juu — tietysti housut aina pyrkivät takin perään — selvä se! — *(Katsoo vasemmalle takimmaiseen oveen päin.)* — Olisipa nyt rouva kauppaneuvoksetar ennäyttänyt tämän nähdä, niin jopa olisi herra majuri taas saanut toria! — *(Nostaa nutun lattialta ja haistelee sitä. Hänen suunsa menee irvistävään mareeseen.)* — Aa-ii! Naisväen pihkan tuoksua! — *(Haistelee nuttua.)* — Kyläpä haiseekin hyvältä ja — väkevältä! — On niillä naisilla ne salvansa ja voiteensa, joilla saavat itsensä lemumaan suloiselta ja — ja tykövetävältä! Mistähän marjoista niitä kaikkia tuoksuvesiä mahdetaan valmistakaan — ties häntä! — — Enpä sentään nuuski liikaa — voi pianakin nousta tottumattoman päähän. — Juu, kyllä tällaisesta lemusta vaan tavallinen mies humalaan tulee, se on varma. Jo minuakin panee ihan laulattamaan.

— (*Hyräilee.*) — Tilu-lilu-lii-tilu-lilu-lii. — (*Pelästyy ja vilkaisee taas takimmaiseen oveen päin.*) — Ai sininen pukki, rouva kauppaneuvoksetar saattaa kuulla! Varmasti hän jo on valveilla — voi koska tahansa ilmestyä tuosta ovesta. Täytyykin kiireesti korjata pois nämä majurin vaatteet. (*Kokoo vaatteet käsivarrelleen.*) — Herra majuri on tainnut olla vähän pliirussa, koska taas on näin kaikki viskellyt huiskein haiskein — se on aina selvä merkki. Ja aamupuoleenhan ne tanssiaiset kestivätkin. Mahtoi siellä olla humua. — (*Huokaisten.*) — ja makosia juomia — (*Huokaisten entistä syvempään.*) — ja lemmon kauniita naisia! — Ohho — juu-juu — — voi sininen pukki sentään — kun toisilla on ja toisilla ei — tarkoitan etupäässä niitä kauniita naisia! — (*Säpsähtää äkkiä.*) — Mitä — majuri kuuluu jo yskivän — siis valveilla hänkin! — (*Vilkaisee pöytään.*) — Siinäpä tuo kahvi jo näkyy odottavankin. (*Menee ja koputtaa varovaisesti lähinnä ramppia olevalle ovelle.*)

MAJURI

(*Sisältä, äkäisesti.*) Kuka siellä?

JUSSI

Jussi — vaan.

MAJURI

Tule sisään!

JUSSI

(*Menee sisään huoneeseen, josta kohta alkaa kuulua puhetta. Hän palaa pian. Ovessa tullessaan.*) Juu, juu, herra majuri — ymmärrän, herra majuri! — (*Sulkee oven jälkeensä. Itsekseen naureskellen.*) — Kylläpä majuri näytti tänä aamuna siltä kuin olisi oikein tuntuvasti haistellut naisväen väkeviä lemuja. Majurin koko huonekin lemusi samalta mirhalta ja pyhältä savulta. Aika riivatua se vain on tarttumaan. — (*Haistelee käsiään.*) — Eikös vain jo minunkin kourani lemua hienolta! Painanpa käteni keittiössä Marin turpaan, niin jo ihmettelee — he, he. — (*Kuuluu ovikellon kilinää.*) Ahaa — varmaankin posteljooni! Hän tuo usein meidän majurille kirjeitä, jotka lemuavat samansorttisesti kuin majurin vaatteet, silloin kun majuri palaa tanssiaisista. — (*Menee eteiseen,*

josta palaa hetimiten kädessään pari sanomalehteä ja kirje.)
 — Kirje — majurille. (*Nuuskii sitä.*) — Eikös lempo —
 tuoksuu kuin tuoksuukin — he, he, he! Ja niin pikkuista
 ja sievää käsialaa kuin varpusen kynnellä kirjoitettua!
 Hi, hi, hi. Tältä samalta lähettäjältä saapuu majurille
 tuoksuva kirje melkein joka viikko — samalta, juu, kyllä
 minä jo tämän tunnen. (*Naureksii.*) — Tämä meidän
 herra majuri on aika — naismaakari — — on se! Mutta
 ei olekaan ollenkaan ihme, että neitokset — ja kai maar
 rouvasihmisetkin — tykkäävät hänestä niin että tutisevat,
 sillä onhan majuri rykmentin komein ja hienoin upseeri —
 ja muutenkin niin rehti ja veikeä mies — ihan kuin miehen
 tuleekin. — Eptäs lisäksi, kun majurilla on rahaa — ra-
 ha! — Yksistään jo sekin seikka panee naiset ajamaan riip-
 puttimiinsa tuoksuvesiä miellyttääkseen häntä. — (*Katse-
 lee tarkkaan saapunutta kirjettä.*) — Tämmöisen preivin
 saavuttua majuri tavallisesti jo heti samana päivänä lä-
 hettää minut viemään postikonttoriin rahakirjeen. —
 (*Miettien.*) — Mitäs se oikeastaan mahtaa merkitä? On-
 kohan niiden tuoksuvien mamsellien joukossa joku köy-
 häkin, jota majurin tulee sääli, hänellä kun on niin hyvä
 sydän. Aivan varmaan majuri auttaa heistä jotakuta. —
 Niin, mahtaa naisilta kulua julmasti yksistään haisuve-
 siinkin!

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Tulee sisään taaempaa olevasta sivuovesta ja huomaa
 Jussin kääntelevän ja tarkastelevan kirjettä.*) No, mitä
 Jussilla on siinä tekeillä?

JUSSI

(*Vähän hämmästyen.*) Mi-minä vi-vien he-herra ma-
 majurille po-postia.

KAUPPANEUVOKSETAR

Vai viet sinä majurille postia! Minusta sinä parhaillaan
 tyydytät tuota ainaista, ihan anteeksiantamatonta uteliai-
 suuttasi. Ja ellet sinä sitä jätä — —

JUSSI

(*Lyöden sotilaallisesti kantapäätänsä yhteen.*) Minä jä-

tän, rouva kauppaneuvoksetar, — juu, minä jätän sen tällä minuutilla.

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Hymyillen, suopeammin.*) Kaikkein ensin sinä nyt kuitenkin jätät minulle sen postin.

JUSSI

Ymmärrän, rouva kauppaneuvoksetar, mutta kai minä sentään vien herra majurin postin hänelle itselleen?

KAUPPANEUVOKSETAR

Laske vain hänenkin postinsa tähän pöydälle! Hän saa sen saapuessaan aamiaiselle. — On kait majuri jo noussut vuoteesta?

JUSSI

Varmasti, rouva kauppaneuvoksetar, majuri on jo aika päiviä sitten noussut vuoteesta.

KAUPPANEUVOKSETAR

Mene sanomaan hänelle, että minä odotan häntä kahville!

JUSSI

Kyllä, rouva kauppaneuvoksetar. — (*Aikoo lähteä majurin huoneeseen posti yhti kädessään.*)

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Ojentaa kätensä.*) Posti?

JUSSI

(*Unohdustaan pelästyen.*) Saakeli, rouva kauppaneuvoksetar — a-anteeksi — tuota — niin, anteeksi, rouva kauppaneuvoksetar, että unohdin — —!

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Vakavasti ja painokkaasti.*) Jussi, täällä sisällä ei kiroilla!

JUSSI

Ei, ei tietystikään, rouva kauppaneuvoksetar.

KAUPPANEUVOKSETAR

Muista nyt se vast'edes.

JUSSI

Varmast, rouva kauppaneuvoksetar. (*Kääntyy riipeästi ja aikoo jälleen lähteä postineen.*)

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Miltei huvitettuna.*) No?

JUSSI

(*Pysähtyy.*) No?

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Osoittaa sormellaan Jussin kainalossa olevaa postia.*)

JUSSI

(*Jo suutahtaen omalle sekapäisyydelleen.*) Perr — —!

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Katsoo Jussiin ankarasti.*)

JUSSI

(*Heittää kiireesti postin ruokapöydälle ja kiirehtii vasemmalle. Mennessään.*) Py-pyydän a-anteeksi! — — —
(*Puikahtaa sisään majurin huoneeseen.*)

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Yksin.*) Auttamaton otus — muuten rehellinen ja kunnollinen joka tapauksessa! Ja poikaani Ottoa hän palvoo vallon sokeasti! Ehkä Jussi-parka siitä vähitellen talttuu. — — (*Selailee postia.*) — Minulle onkin sanomalehtiä. (*Aikoo katsahtaa tarkemmin majurille saapuneeseen kirjeeseen, mutta asettaakin sen hänen lautasensa viereen.*) No, enpä sentään tahdo olla yhtä utelias kuin Jussi. — (*Istuutuu pöydän ääreen.*) — Otto lienee joidenkin tyttöjen kanssa kirjevaihdossa, mutta kovin viattomina ovat hänen naissuhteensa pysyneet — onneksi. Hän ei tähän mennessä ole täydellä todella kiintynyt ainoaankaan tyttöön. — (*Miettii.*) — Ja kuitenkin on elämäni rakkain

toivo saada nähdä se päivä, jolloin Otto toisi tänne kotiin hyvän ja rakastavan nuoren puolison. Milloinkahan se tapahtuukaan? (*Majuri tulee huoneestaan ja Jussi heti hänen perässään.*)

MAJURI

(*Menee ja suutelee kauppaneuvoksettaren kättä.*) Hyvää huomenta, rakas äiti! Ethän vain jo ole saanut odottaa minua?

KAUPPANEUVOKSETAR

En, poikasen, tulin juuri vasta itsekin. — Hyvää huomenta vain!

MAJURI

(*Istuutuu pöydän ääreen.*)

KAUPPANEUVOKSETAR

Saanko kaataa sinulle kahvia?

MAJURI

Kyllä, kiitos, äiti!

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Kaataa kahvia molempien kuppeihin. Alkavat juoda kahvia.*) No, oliko sinulla hauskaa eilen illalla? Ja kesitivätkö tanssiaiset myöhään?

MAJURI

Kohtalaisen hauskaa, äiti. — En tullut katsoneeksi kelloa palatessani kotiin.

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Naurahtaa suopeasti.*) Etpä tietenkään! (*Nauravat molemmat.*)

JUSSI

(*Joka on pysynyt sivulla, nauraa höläyttää hänkin lyhyesti, mutta kuuluvasti.*)

MAJURI

(*Katsahdettuaan ensin hymyillen äitiinsä, Jussille.*) Jussi, mene harjaamaan ratsastussaappaani!

KAUPPANEUVOKSETAR

Sinun hyvällä Jussillasi on suuresti taipumusta uteliaisuuteen.

MAJURI

(*Hyvänsuopeasti.*) Se on totta — mutta ei se liene sentään vallan vaarallista.

KAUPPANEUVOKSETAR

Pidä sentään varalla, Otto, ettei hän tutkistele kirjettäsi! — (*Muistaa.*) — Aivan oikein, siinähan on sinulle kirje — pöydänkulmalla.

MAJURI

(*Huomaa hieman loitompana pöydällä olevan kirjeen.*) Vain niin — kiitos! — (*Keskeyttää kahvinjuontinsa ja tarttuu kirjeeseen. Silmäillessään osoitekirjoitusta kavahtaa huomattavasti. Aukaisee kirjeen.*)

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Hymyillen*) Onpa sinulla kiire sitä lukemaan! Mistä se kirje on?

MAJURI

(*Hieman levottomana.*) Tämä — tämä on ulkomailta — Ruotsista — eräältä tuttavalta.

KAUPPANEUVOKSETAR

Niin, niin, en tahdo olla utelias — mutta säälin kahviasi — se ei enää ollut varsin kuumaa muutenkaan. Etkö nyt ehtisi lukea kirjettäsi vähän myöhemminkin? Eihän se nyt sentään taida olla niin polttavan tärkeä!

MAJURI

(*Lukee kirjettä hyvin kiintyneesti.*) Tärkeä — kyllä tämä on tärkeä, äiti. — (*Äkkiä kesken lukemisen, voimatta hillitä itseään.*) — No, siinä sitä nyt ollaan — siinä nyt ollaan! — (*Nousee hermostuneena ja alkaa kävellä edestakaisin.*)

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Vakavana.*) Hyvänen aika, Otto, sinähän teet minut aivan levottomaksi!

MAJURI

(*Pysähtyen.*) Suo anteeksi, äiti, että häiritsen aamurauhaasi hermostuneisuudellani — mutta en todellakaan voinut pidättää itseäni.

KAUPPANEUVOKSETAR

Onko se jokin salaisuus?

MAJURI

(*Äkkiä huudahtaen.*) Ei mutta — jopa minä nyt olen ollut mahdoton miehekseni — antanut äkillisen tuskastumisen johdattaa koko jutun ilmaisemiseen. — (*Itselleen kimmastuneena.*) — Olenpa todellakin — mikä olenkaan! — —

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Hyvin kummastuneena.*) Juttu — tuskastuminen — mitä nyt siis oikeastaan on kyseessä? — Siis kuitenkin jokin salaisuus!

MAJURI

(*Painuu istumaan väsähtäneenä.*) Niin, nyt minä olen pussissa.

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Aikoen nousta, ilmeisesti pahastuneena.*) Minun puolestani saat mielihyvin pitää salaisuutesi. En ole enenkään pyrkinyt utelemaan sinun asioitasi, rakas Otto.

MAJURI

(*Onnettomana ja ästäen äitiään lähtemästä pöydästä.*) Ei, ei, rakas äiti, sellaisesta ei nyt puhuttakaan! Suo anteeksi — olen loukannut sinua vallan tahtomattani. — (*Äkkiä huudahtaen.*) — Äiti, sinä, joka olet niin viisas ja ymmärtäväinen, sinä varmaankin voit auttaa minua! Äiti, lupaaathan tehdä parhaasi!

KAUPPANEUVOKSETAR

Mutta enhän edes aavista, mistä on kysymyskään.

MAJURI

Minä kerron sinulle kaikki — kaikki, äiti.

KAUPPANEUVOKSETAR

Tiedäthän, Otto, että kaikessa tahdon toimia aina sinun parhaaksesi!

MAJURI

Tiedän, tiedän, äiti. Ja nyt minä teenkin sinulle erään synnintunnustuksen.

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Hämmästyen.*) Synnintunnustuksen?

MAJURI

Niin, niin, älä nyt säikähdä, äiti! Asia ei oikeastaan ole paha. Se on vain seuraus uhrautumishalustani. Sellainenkin voi joskus johtaa epämiellyttäviin tilanteisiin. Tästä minun nyt kuitenkin on jollain tavoin selviydyttävä.

KAUPPANEUVOKSETAR

No, kuinka asia sitten oikeastaan on?

MAJURI

Varmaankin muistat hyvän ystäväni Kaarlo Länsimaan? Hän palveli samassa rykmentissä kuin minäkin.

KAUPPANEUVOKSETAR

Kyllä muistan. Hänet ylennettiin heti vapaussodan jälkeen kapteeniksi. Hänellä oli nuori, kaunis rouva, joka kuoli pari vuotta heidän naimisiinmenonsa jälkeen.

MAJURI

Ainoa lapsi tästä avioliitosta oli tytär, jonka syntymä maksoi äidin elämän. Heti äidin kuoleman jälkeen jätti ystäväni tyttärensä eräiden sukulaisten hoidettavaksi. Kun tyttö — Anna muuten on hänen nimensä — oli kolmen vuoden vanha, muuttivat nämä sukulaiset Ruotsiin, saatuaan siellä periä eräältä vanhalta sedältä, joka koko ikänsä oli asunut Ruotsissa, suuren maatilan. Länsimaan sukuhan onkin peräisin Skånesta, vaikka yksi haara siitä on täysin suomalaistunut. Nuo sukulaiset veivät mukanaan pikku Annan, joka onkin koko ikänsä viettänyt vieralla maalla. — Ystäväni vietti iloista elämää — kuten

kai sinäkin, äiti, muistat — ja hyvin harvoin hän ajatteli isänvelvollisuuksiaan. Ja koska hänellä ei ollut mitään rikkauksia ja minulla taas — kiitos sinulle ja isävainajalle! — on ollut enemmänkin kuin tarpeeksi, niin tapahtui usein, että minä hänen puolestaan lähetin rahaa Annalle.

KAUPPANEUVOKSETAR

Siinä teit oikein, poikasen!

MAJURI

Suuria summia ne tosin eivät olleet, sillä ainakin minusta tuntui, että maksu tuolle perheelle Annan hoidosta oli enemmän vain näennäinen. He pitivät tytöstä ja ovat antaneet hänelle — mikäli olen kuullut — oikein hyvän kasvatuksen. Hauskaa on myöskin, ettei Anna ole unoh-
tanut äidinkieltään, vaan puhuu ja kirjoittaa suomea vallan sujuvasti. Voin näyttää sinulle muutamia hänen kirjeitään.

KAUPPANEUVOKSETAR

No niin — entä sitten?

MAJURI

(*Nauraen.*) Kaarlo ja minä nimitimme Annaa »ystävyytemme tyttäreksi».

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Samoin nauraen.*) Todellakin sopiva nimitys!

MAJURI

(*Muuttuen äkkiä vakavaksi.*) Taitanet muistaa, rakas äiti, että Kaarlo sitten menetti henkensä eräässä taistelussa Viron vapaussodassa.

KAUPPANEUVOKSETAR

Muistan varsin hyvin. Kerroithan siitä heti palattuasi sieltä. Ja olihan siitä niihin aikoihin lehdissäkin.

MAJURI

Hän kuoli minun syliini ja viimeisiksi sanoikseen hän melkein rukoillen pyysi minua ottamaan hoitooni hänen

pikku Annansa. Lupasin sen hänelle — ja lupaukseni olenkin pitänyt niin hyvin kuin olen voinut.

KAUPPANEUVOKSETAR

Olen oikein iloinen sinun ritarillisesta menettelystäsi, rakas Otto. — (*Liikutettuna.*) — Niin olisi varmaan isäsiikin tehnyt. Te olette niin samanlaiset!

MAJURI

(*Tarttuen äitinsä käteen.*) Sen uskon, rakas äiti. (*Hetken äänettömyys.*)

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Pyyhkien nenäliinalla silmiään.*) Kerrohan edelleen!

MAJURI

Ystäväni kuolemasta on nyt kulunut seitsemän vuotta. Olen lähettänyt Annalle avustusta säännöllisesti. Mutta kertaakaan en ole häntä nähnyt eikä Annalla sitäpaitsi ole edes tietoa isänsä kuolemasta.

KAUPPANEUVOKSETAR

Siinä olet menetellyt ajattelemattomasti.

MAJURI

Sen myönnänkin. Sitäpaitsi ei ole koskaan muistunut mieleeni, että tuosta pienestä tytöstä kerran tulisi täysi-ikäinen neitonen. Yhtä vähän olen tullut ottaneeksi huomioon, ettei hän ehkä koko ikäänsä voisi oleskella noiden sukulaisten luona. Mutta hekin ovat jättäneet Annalle kertomatta hänen isänsä kuolemasta. Pyysin heiltä sitä, sen jälkeen kuin jo itse olin päästänyt asian menemään väärään suuntaan.

KAUPPANEUVOKSETAR

Anna siis luulee isäkseen sitä henkilöä, joka säännöllisesti lähettää hänelle rahaa?

MAJURI

(*Raskaasti.*) Niin — niin hän luulee, äiti. Ja seuraa-

massa on vielä pahempaakin — tässä kirjeessä hän ilmoittaa, että hän saapuu »rakkaan isänsä» luokse. — (*Nousee hermostuneena.*) — Mitä ihmettä minun pitää tehdä — mitä ihmettä? Sano nyt sinä, äiti, neuvo minua!

KAUPPANEUVOKSETAR

Rauhoitu, Otto, olenhan jo antanut lupaukseni!

MAJURI

(*Rientää puristamaan äitinsä kättä.*) Kiitos — kiitos, äiti! Sinä olet sentään kaikkein paras äiti koko maailmassa!

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Hymyillen.*) No, no, Otto, en ansaitse liikoja kiitoksia minäkään. — Ja mitä nyt tähän asiaan tulee, niin en moiti sinua muusta kuin siitä, ettet ole sopivalla tavalla ilmoittanut Kaarlo-ystäväsi tyttärelle hänen isänsä kuolemasta. Ajattelemattomia ovat myöskin olleet ne sukulaiset, jotka suostuivat pitämään häntä samassa tietämättömyydessä vain siksi, että sinä muistit sen velvollisuutesi liian myöhään.

MAJURI

Olet aivan oikeassa, äiti — minä ansaitseen kelpo nuhteet.

KAUPPANEUVOKSETAR

Minä puolestani otan nyt hoitaakseni asian edelleen. Voit olla aivan huoletta.

MAJURI

(*Hyvin iloisena.*) No, nyt on kaikki hyvin jälleen — selviytyköön sitten asia miten hyvänsä. Sinä, äiti, löydät varmasti parhaimman tien.

KAUPPANEUVOKSETAR

Lapsi parka — tyttö rukka, meidän on tietysti otettava hänet luoksemme, etkä sinä puolestasi enää saa lyödä laimin niitä tehtäviä, jotka ystävällesi antamasi lupauksen mukaan sinulle kuuluvat.

MAJURI

Minä teen mitä käsket, äiti, — pääasia vain, että sinulla nyt ovat ohjat käsissäsi. — (*Nauraen.*) — Minä olen paljon turvallisemmalla mielellä silloin kun minua ohjataan, kuin silloin, kun minun itse pitää olla ohjaksissa. — (*Havahtaa äkkiä.*) — Mutta, hyvänen aika, jätinhän kokonaan lukematta kirjeen lopun, jossa Anna ilmoittaa ajasta, jolloin hän saapuu. — (*Ottaa kirjeen pöydältä ja alkaa uudelleen lukea sitä. Huudahtaa hämmästyneenä.*) — Äiti, äiti, hän on täällä jo tuossa tuokiossa — — voi hyvä Jumala!

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Nousee.*) Milloin hän sitten ilmoittaa saapuvansa?

MAJURI

(*Lukee.*) »— — Siis, rakas isä, minä lennän luoksesi maanantaina, tämän kuun 12 päivänä, heti aamupäiväjunan sinne saavuttua. — —» (*Kauppaneuvoksettarelle.*) — Tänään on se päivä — — kirje on varmaan viipynyt jossain matkalla — — (*Vilkaisee taskukelloaan.*) — — ja — ja kello — no, tuhat tulimmaista, sehän on jo 11 — muutamia minuutteja ylikin — — hänhän voi olla täällä minä siunaaman hetkenä tahansa!

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Huolestuneena.*) Eikä kukaan ole edes asemalla häntä vastassa!

MAJURI

Oh, kirjeistään päättäen on Anna reipas ja neuvokas tyttö, kyllä hän löytää »isänsä» luo omin neuvoinsakin.

KAUPPANEUVOKSETAR

Minä menen nyt järjestämään yhtä ja toista hänen tuloaan varten — jää sinä, Otto, tänne odottamaan hänen saapumistaan! Ole vain aivan rauhallinen, poikaseni, ja juttele ystävällisesti »tyttäresi» kanssa joistakin tavallisista asioista — minä kyllä sitten selvitän sen tärkeimmän puolen. — Näkemiin, Otto!

MAJURI

Näkemiin, äiti, ja kiitos sinulle jo ennakolta kaikesta! On kuin raskas kivi olisi pudonnut pois sydämeltäni.

KAUPPANEUVOKSETAR

(Menee sisään takimmaisesta sivuovesta.)

MAJURI

(Kävelleen edestakaisin.) Hm — soma juttu — kerrasaan soma juttu! — Kaikenlaisiin asioihin tässä täytyykin sekautua, lempo soikoon! — Minulla tytär! — *(Nauraa ääneensä.)* — Ha, ha, ha — eipä maailmassa parempaa! Kylläpä upseeritoverini nauravat katketakseen, kun kerro heille tämän merkillisen historian. — — No, saadaampa taloon tästä lähin edes vähän enemmän eloa kuin ennen — ja äiti-kultakin, joka aina on niin yksin, saa itselleen seuralaisen. Kunpa nyt Anna vain täyttäisi kohtuulliset vaatimukset! Äidille voi todellakin koitua hänestä paljon hyötyä, jos Anna näyttäytyy johonkin kelpaavansa ja jos hänet on hyvin kasvatettu. — *(Ovikello soi kiivaasti ja hetimiten perästä kuuluu eteisestä äänekkästä puhetta. Pian voi selvästi erottaa Jussin ja jonkun vieraan naisäänen.)*

MAJURI

(Kuuntelee.) Mitä — ei suinkaan vain — —? *(Järjestele kiireesti pukuansa ja näyttää hyvin hermostuneelta.)* — Tuhat tulimmaista — — joku nainen siellä ainakin — —! Olisikohan se jo — —?

ANNA, JUSSI ja KANTAJA

(Tulevat sisään peräovesta.)

ANNA

(Nuori, kaunis, reipas tyttö. Hän näyttää hyvin vilkkaalta ja rohkealta. Kiihkeästi ja vaativasti, huomaamatta Majuria.) Saatte luvan päästää minut sisään ilman muuta! Minusta ei tarvitse mennä mitään ilmoittamaan. Tahdon hämmästyttää isää — kuulitteko?

JUSSI

(Vastaa tenäten.) Mutta, arvoisa neiti, tässä on nyt

jokin erehdys — ei täällä ole ketään »isää», kaikkein vähimmän neidin isää.

ANNA

Sen asian minä tiedän paremmin kuin te! — (*Kantajalle.*) — Laskekaa vain matkalaukku siihen ovipieleen! Kas tässä teille palkka. — (*Antaa hänelle rahan.*) — Kiitos vain — hyvästi!

KANTAJA

(*Pois.*)

JUSSI

Mutta seitsemän sinistä pukkia, neiti on ihan varmasti tullut väärään taloon. Ottakaa nyt vain matkalaukkunne ja etsikää isäanne muualta! — (*Huutaa kantajan jälkeen.*) — Hei, hei, äijä, tulkaa ottamaan tämän neidin hynttyyt, hän on vallan väärässä! — —

ANNA

(*Nauraen.*) Minä annan sinulle vasten »hynttyä», ellet nyt jo ala olla siivolla. Tämä on minun kotini!

JUSSI

(*Purskahtaen isoon nauruun.*) Ha, ha, ha — he, he, he — hy, hy, hy! — Kotinne! — Neiti on varmaan se uusi sisäpiika, jota odotetaan saapuvaksi tuonne naapuriin, kamreerin perheeseen — keittäjätär mainitsi siitä tänään aamulla — eikös niin olekin?

ANNA

(*Työntää Jussin navakasti syrjään.*) Mars matkaasi, pöllöpää! Ja jätä nyt minut rauhaan! — (*Kääntyy ja huomaa majurin, joka on hieman lähestynyt, aikoen sekaantua asiaan.*) — Ai — hyvää päivää — suokaa anteeksi — saanko luvan kysyä — —?

JUSSI

(*Rientää väliin.*) Herra majuri, tämä hullu likka sanoo, että tämä on hänen kotinsa — —

MAJURI

(*Kumartaen kohteliaasti.*) Oletteko te neiti Anna Länsimaa?

ANNA

(*Hieman niiaten.*) Kyllä olen. Mutta saanko luvan kysyä, missä saisin tavata majuri Valkolinnan?

MAJURI

(*Kuten edellä.*) Minä se olen.

ANNA

(*Riemastuu sanomattomasti ja syöksyy hänen syliinsä, huudahtaa.*) Isä — isä — rakas, rakas, isä!

JUSSI

(*Ällistyneenä.*) No, nyt on perskale! — —

ANNA

(*Kiihkeästi.*) Vihdoinkin, rakas isä, vihdoin olen luonasi! Sinä rakas, hyvä, p a h a isä, joka näin kauan olet antanut minun pitää vierasta nimeä — — (*Iloisen onnellisena*) — — paha, paha isä, joka et edes ole lähettänyt minulle valokuvaasikaan — — ja ne, joiden luona olen ollut ja kasvanut, ovat kieltäneet minuakin lähettämästä sinulle omaani sanoen, että on odotettava, kunhan kaikki asiat selviävät. — Ja nyt, nythän ne selviävät — vihdoinkin — eikö totta, rakas, rakas isä!

MAJURI

(*Takeltaen hämmentyneenä.*) Ky-kyllä — ky-kyllä — — ne se-selviävät — —

ANNA

Minun koko elämäni on ollut niin merkillistä ja salaperäistä. Minun on ollut niin vaikeata ymmärtää sinun menettelyäsi — — mutta tietysti sinulla on ollut siihen painavat syyt, jotka sinä kaikki kerrot minulle myöhemmin — niinhän, rakas, oma, kulta isä?

MAJURI

(*Tietämättä mitä sanoisi ja tekisi.*) Ni-niin — ni-niin —.

ANNA

(*Yhä riippuen majurin kaulassa.*) Ja saanhan minä nyt jäädä luoksesi ainaiseksi — saanhan?

MAJURI

Ti-tietysti saat. — —

ANNA

(*Irtautuen hänestä.*) Isä, miksi sinä näytät niin omituiselta? Etkö sinä rakastakaan minua — — isä kulta, etkö rakasta omaa pikku Annaasi?

MAJURI

Ra-rakastan — ko-vasti pa-paljon — —.

ANNA

(*Nauraen.*) »Kovasti paljon!» Ihanko totta? — (*Len-tää uudelleen syleilemään majuria.*) — Voi, kuinka minä nyt olen onnellinen — niin »kovasti» onnellinen! — (*Muis-taen äkkiä kääntyy osoittamaan Jussia.*) — Tuo tuhma sotamies ei tahtonut laskea minua sisään — hän varmaankin on palvelijasi. Sano nyt hänelle, että olen tyttäresi ja kuulun tähän taloon! — (*Jussille.*) — Kuule nyt, hölmö solttu, kun herra isäntäsi sanoo sinulle!

MAJURI

Jussi, kyllä tämä neiti on — on minun — tyttäreni.

JUSSI

(*Tehden kunniaa kuin taivaasta pudonneena.*) Jumala varjelkoon, herra majuri! — Mutta, suokaa anteeksi, herra majuri, saako sen asian sanoa muillekin?

ANNA

(*Purskahtaen helakkaan nauruun.*) Mene nyt mäkeen kysymyksinesi, tuhma sotamies, — tietysti sen saa sanoa kaikille ihmisille — eikö totta, rakas isä?

MAJURI

Saa — saa — tietysti.

JUSSI

Pyydän kysyä, onko herra majurilla mitään muuta käskettävää?

ANNA

(*Ehättäen*) On kyllä — että saat mennä tiehesi — mars! — (*Majurille veitikkamaisesti.*) — Eikö niin, isä — (*Kovemmin*) — mars — —?

MAJURI

(*Ällistyneenä.*) Niin niin — aivan niin — (*ärjäisee Jussille*) — mars!

JUSSI

(*Hätkähtää epätavallista kotikomennusta, tekee sotilaallisen käännöksen ja marssii eteisen kautta pois.*)

ANNA

(*Nauraa ääneensä.*) Mainiota — — mainiota! — (*Alkaa katsella ympärilleen.*) — Ja tämä on siis sinun kotisi — ja minun! — (*Huomaa katetun ruokapöydän.*) — Siinähan on katettu kahdelle. — Rakas isä, oletko sinä naimisissa? Onko minulla äitipuoli? Oma äitinihän kuoli heti minun syntymäni jälkeen — on minulle kerrottu. — Isä, oletko sinä naimisissa?

MAJURI

Ee-en.

ANNA

No, kuka sitten syö kanssasi?

MAJURI

Kukako syö kanssani? — Niin — hm — taloudenhoitajattareni aterioi tavallisesti silloin kuin minäkin.

ANNA

Oi, minusta onkin haus Kempaa, ettet ole mennyt uusiin naimisiin.

MAJURI

(*Itsekseen syrjään.*) Kuinka miellyttävä — kuinka suloinen, hurmaava!

ANNA

Rakas isä, minun täytyy tehdä sinulle muuan tunnus: minun on aivan hirveä nälkä.

MAJURI

(*Havahtuen.*) Jumalan tähden, syökää, neiti, syökää — siinähan on aamiainen katettuna!

ANNA

(*Hämmästyen.*) Hyvänen aika, isä, miksi sinä teitit-
telet minua — omaa lastasi?

MAJURI

(*Ihmeissään.*) Te-teitittelinkö minä? — — Tuhat tu-
limmaista — anteeksi — hm — — se tapahtui erehdyk-
sessä. —

ANNA

(*Hilpeästi.*) Niin, tietysti, sinä olet vähän tottumaton
isäksi — eikö totta, isä?

MAJURI

(*Vapautuneesti.*) Aivan oikein, kovasti tottumaton!

ANNA

»Kovasti» — »kovasti» — —! — No niin, alanpa siis
popsia! — (*Istuutuu pöydän ääreen ja alkaa syödä suurella
halulla.*)

MAJURI

(*Katsellen häntä sivulta.*) Ihastuttava, hurmaava olento
— — voi herra jumala! Nyt minä olen rakastunut.

ANNA

(*Syödessään.*) Kuulehan, isäukko, minä tunnen it-
seni niin vapaaksi sinun seurassasi. Tuntuu aivan kuin
olisimme aina olleet yhdessä. Ja minä pidän sinusta niin
hurjasti! Sinä olet niin hauskan ja hienon näköinen! Minä
olen sinusta »kovasti» ylpeä. Pidäthän sinäkin minusta,
pikkuruisen?

MAJURI

(*Äkkiä kiihkeästi.*) Pidän, pidän sinusta vallan jul-
masti!

ANNA

(*Hypähtää pöydän äärestä majurin kaulaan.*) Voi, voi,

voi, kun minä nyt olen onnellinen! Sinä olet kerrassaan ihana isäukko!

MAJURI

(*Syleillen häntä.*) Ja sinä olet niin rakastettava ja hurmaava tyttö!

ANNA

Minun sydämeni ihan sulaa riemusta!

MAJURI

Minun sydämeni on jo kokonaan sulanut!

ANNA

Heipparallaa — meille sitä vasta alkaakin lysti elämä — sinulle ja minulle!

MAJURI

Alkaa, alkaa!

ANNA

(*Joka on vierähtänyt hänen polvelleen.*) Enkö minä olekin köykäinen — kuin höyhen? Mutta kyllä minulla silti on voimaakin. Annahan kun puristan sinua! (*Kierittää käsivartensa majurin kaulaan ja puristaa häntä rajusti.*) — Näin — näin!

JUSSI

(*Tulee peräovesta ja jää seisomaan ällistyneenä. Puoleksi itsekseen.*) Herra jumala — ihan ruokasalissa — — jospa nyt kauppaneuvoksetar sattuisi tulemaan ja näkisi tuon pelin — —!

MAJURI

(*Huomaa Jussin ja ärjäisee häiritsemisestä kimmastuneena.*) Mars —!

JUSSI

(*Hätäisesti ja varoittaen.*) Herra majuri — — kauppaneuvoksetar — —!

MAJURI

(*Kovemmin.*) Mars — mars! — *Quae pars*

ANNA

(*Ilakoiden.*) Mainiota — mainiota! (*Syleilevät kiihkeästi.*)

ANNA

(*Äkkiä vilkkaaseen tapaansa.*) Ai niin, isäukko, olinpa aivan unohtaa — minulla on sinulle pari lahjaakin! — (*Rientää matkalaukkunsa luo, jonka avaa ja ottaa sieltä esiin pitkän piipun ja tohvelit.*) — Kas tässä, isäukko, — luulin sinua paljon vanhemmaksi ja siksi ostin sinulle tuliaisiksi piipun. Mutta ei sinulle sovi piippu — olet liian nuori ja miellyttävä polttelemaan piippua! Mutta näitä tohveleita ainakin voit käyttää. — (*Vie hänelle piipun ja tohvelit.*)

MAJURI

(*Katsellen sieviä tohveleita.*) Oletko itse ommellut nämä kauniit koristeet?

ANNA

Tietysti — jok'ainoan piston.

MAJURI

Noilla pienillä, sievillä käsilläsi?

ANNA

(*Vähän ujostellen.*) Ovatko käteni sinusta sievät?

MAJURI

Hurmaavat. — (*Suutelee Annan käsiä.*)

ANNA

Isä, kuulehan!

MAJURI

No?

ANNA

En ole koskaan nähnyt oman äitini kuvaa. On kai si-
nulla jäljellä valokuva hänestä?

MAJURI

(*Vähän hämmentyen, miettien, sitten äkkiä.*) On —
tottakai minulla on.

ANNA

Etkö tahtoisi olla kiltti ja näyttää sitä minulle?

MAJURI

Mielelläni. Odotahan, minä käyn noutamassa. — (*Menee huoneeseensa.*)

ANNA

(*Huutaa hänen jälkeensä.*) Tule pian takaisin, isäukko!

MAJURI

(*Mennessään.*) Heti, heti.

ANNA

(*Yksin.*) Kotona, kotona! Oi, kuinka se sana on ihana! Ja minulla on niin herttainen ja hyvä isä. Miten yksinäinen ja ikävä elämäni äkkiä muodostuikaan onnelliseksi! Sen jälkeen kuin pääsin koulusta en ole ajatellut mitään muuta kuin sitä hetkeä, jolloin pääsisin oma isäni luo. Kun ei kuitenkaan mitään kutsua kuulunut, niin päätin toteuttaa rohkean tuuman: lähteä tervehtimään isää. Minulle annettu rahapalkinto, jonka sain tyttökoulusta päästötodistuksen ohella, riitti juuri pariksi matkarahoiksi. Arvelin, että koska hän kerran on oma isäni, niin hänellä ei voi olla tuloani vastaan. Ovathan hänen kirjeensä aina olleet niin helliä, joskin lyhyitä, ja välistä minusta tuntui kuin rakas isäni olisi yleensä kovin hajamielinen. Kuvittelinkin häntä vanhaksi ukonkäänttyräksi. Mutta päinvastoin — — —

JUSSI

(*Tulee perältä varovaisesti pälyillen.*) Mi-missä on heherra ma-majuri? — —

ANNA

(*Hyväntahtoisesti.*) Isä palaa kohta. — Nyt saat kyllä tulla sisään, jos sinulla on täällä jotain tehtävää. |

JUSSI

(*Virnistäen.*) Isä?! — Neiti taitaa luulla minua aivan löylynlyömäksi?

ANNA

(*Hilpeästi.*) Luvalla sanoen, rakas Jussi, minulla on

todellakin syytä luulla vähän sinne päin — mutta en nyt sentään vielä näin alussa halua lausua lopullista tuomiotani. — (*Nauraa.*)

JUSSI

Alussa? — Aiotaanko tätä leikkiä jatkaa vielä kauankin?

ANNA

Nyt en ymmärrä sinua, Jussi.

JUSSI

(*Hieman turskisti.*) Kohta neiti ymmärtää — vallan vissisti.

ANNA

Mitä — — koska — —? Suoraan sanoen, Jussi, sinä olet ihan pyöreä arvoitus.

JUSSI

Kyllä arvoitukset ratkeavat, jahka armollinen rouva aukaisee oven.

ANNA

(*Pelästyen.*) Kuka rouva?

JUSSI

(*Mahtipontisesti.*) Tämän talon rouva. Hänen kanssaan ei olekaan leikkimistä. — Herra jumala sentään, onko majurikin kokonaan menettänyt järkensä — kun uskaltaakin — kotonaan!

ANNA

(*Hämmentyen, masentuen, itseksseen.*) Hänellä on sitenkin rouva — — hän vain ei halunnut sitä heti ilmoittaa. — Voi, se rouva — äitipuoleni — on varmaankin ilkeä. — (*Jussille surkeana.*) — Onko rouva kotona?

JUSSI

On — ja tuossa silmänräpäyksessä hän on täällä.

ANNA

Onko hän hyvin paha ja häijyluontoinen?

JUSSI

Sitä en juuri tahdo sanoa, mutta tätä komentoa hän ei siedä, siitä neiti voi olla varma.

ANNA

(*Itsekseen.*) Voi minua onnetonta — täällä on varmaan jo paljon puhuttu minusta, ja hänen rouvansa ei tahdo kuulla minusta mainittavankaan. Sehän on niin tavallista. Mitä minä nyt teen?

JUSSI

(*Kuullen viimeisen lauseen.*) Mitäkö neiti tekee? Tarvitseeko sitä kysyäkään? — Kukahan tässä oikeastaan lopulta lienee löylynlyömä?

ANNA

Mutta, taivaan nimessä, enhän minä ole tehnyt mitään pahaa!

JUSSI

Minä sanon nyt neidille selvästi, että rouva ajaa teidät pellolle, heti kun hän astuu tänne sisään.

ANNA

(*Onnettomana.*) Oh — siis niinkuin arvasin!

JUSSI

(*Hoputtaen.*) Lipettiin nyt vain kiireesti, arvoisa neiti. — (*Pilkallisesti kuin kostoksi.*) — m a r s, m a r s!

ANNA

(*Purskahtaa itkuun.*) Kaikki — kaikki on mennyttä!

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Tulee sisään ja huomateksaan Annan rientää hänen luokseen ystävällisenä, ojennetuin käsin.*) Täällähän sinä jo oletkin, rakas lapsi! Eikä Otto edes ole tullut minulle ilmoittamaan. Tuhannesti tervetuloa, tervetuloa! — (*Sy-leilee häntä.*) — Mutta mitä — hyvänen aika, sinähän itket! Mitä on tapahtunut? Onko sinulle sattunut jokin onnettomuus?

ANNA

(*Katsoo häntä ihmetellen ja ilahtuneena.*) Oi, te ette siis työnnäkään minua luotanne! Onko tämä totta? Suot-

teko te minulle kodin luonanne? Tahdotteko olla minulle äiti?

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Hellästi.*) Niin mielelläni — täydestä sydäimestäni, kaunis, herttainen tyttöseni!

ANNA

(*Yhä enemmän kummastuksen ja riemun valtaamana.*) Nyt en usko enää silmiäni enkä korviani. — Sanokaa vielä kerran — sanokaa, että tahdotte ruveta äidikseni!

KAUPPANEUVOKSETAR

Tahdon, varmasti tahdon — olen valmis jakamaan sydämeni pojalleni ja sinulle.

JUSSI

(*Joka nyt on kuin kysymysmerkki, hiipii peräovelle.*) Nyt ovat kaikki tulleet hulluiksi — tai sitten minä itse olen rutihassu. (*Pois perälle.*)

ANNA

Onko teillä poikakin? Oi, sittenhän minulla on velikin! — Hyi isää, kun ei koskaan ole kirjoittanut minulle mitään veljestäni!

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Syrjään.*) Otto on siis jättänyt kaiken selvityksen minun tehtäväkseni. — No niin, lupasinhan minä. — —

ANNA

Isä ei kertonut teistäkään. Kun näin pöydän olevan katetun kahdeile ja sen vuoksi kysyin, onko hän naimisissa, hän vastasi kieltävästi ja sanoi, että hän tavallisesti aterioi taloudenhoitajattarensa kanssa.

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Hymyillen, syrjään.*) Sitä poika vekkulia! — — (*Annalle.*) — No, mitä muuten pidät isästäsi?

ANNA

(*Ihastuneena.*) Hän on maailman kaunein, komein,

hienoin ja herttaisin mies — oi, hän on oikea mies-ihanteeni!

KAUPPANEUVOKSETAR

Oho, oho — todellako! — No, entä luuletko isäsi pitävän sinusta?

ANNA

(*Hieman kainosti.*) Hän ylisti minua niin että vallon häpesin.

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Syrjään.*) Otto — Otto! — — Te siis olette kaikin puolin tyytyväiset toisiinne?

ANNA

Oi, meistä tulee onnellisin isä ja tytär mitä maa päälänsä kantaa.

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Syrjään.*) Nyt on jo aika selvittää asia — muuten tässä joudutaan aivan harhateille. — (*Menee ja koputtaa majurin ovelle.*) — Otto, oletko siellä?

MAJURI

(*Sisältä.*) Kyllä, äiti.

KAUPPANEUVOKSETAR

Tule tänne heti!

MAJURI

Äiti, onko asia jo selvä?

KAUPPANEUVOKSETAR

Tuossa paikassa. Sinua tarvitaan nyt täällä.

ANNA

(*Ihmeissään.*) Asia selvä? Mitä hän sillä tarkoittaa — mistä asiasta on kysymys?

MAJURI

(*Tulee sisään.*)

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Vakavana.*) Otto, mitä oletkaan tehnyt? Sinä olet

leikkinyt kevytmielisesti tuon lapsiraukan kanssa. Se ehkä tekee hänen jäämisensä meidän luoksemme mahdottomaksi.

ANNA

(*Hätäisenä.*) Minä en ymmärrä mitään. Nyt on kaikki minulle aivan käsittämätöntä. — (*Vaipuu istumaan, itkee ja kätkee kasvonsa käsiinsä.*) — Isä, isä, etkö olekaan puhunut minulle totta?

MAJURI

(*Menee kiireesti hänen luokseen.*) Älä itke, Anna, — sinulla ei ole syytä itkeä! Sinä jäät luoksemme — kaikki tulee hyväksi! — (*Kauppaneuvoksettarelle.*) — Äiti, älä arvostele minua väärin! Suo minun hyvittää hänelle siten kuin sydämeni parhaaksi näkee! Minä huomaan nyt, että kohtalon käsi on johtamassa asiain kulkua.

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Ystävällisesti.*) Näyttää siltä kuin minun osani tässä näytelmässä lupauksestani huolimatta jäisi hyvin mättömäksi.

ANNA

(*Kavahtaa pystyyn,*) nyyhkien.) Näytelmä! Onko tämä vain näytelmä? Oh, en tahdo enää tietää mistään! Antakaa minun lähteä pois. — (*Aikoo lähteä ovelle päin.*)

MAJURI

(*Pidättää häntä.*) Anna, voisimmeko koskaan erota me, jotka rakastamme toisiamme? Sillä eikö totta, tyttöseni, rakkauden siteethän yhdistävät meitä?

ANNA

(*Pysähtyy, kääntyy ja rientää hänen syliinsä.*) Isä — rakas isä!

MAJURI

Isä tai — oma rakastettusi, eikö ole yhtä hyvä, kunhan vain r a k k a u s on luja ja vilpitön.

ANNA

(*Katsoo häneen ihmetellen.*) Mitä sinä sanot? — —

KAUPPANEUVOKSETAR

Nyt minä kaikessa tapauksessa tartun asiaan ja ilmoitan Annalle lyhyesti, että poikani Otto on hänelle ollut isän sijainen. — Niin, Anna, oma isäsi kuoli taistelussa, silloin kun sinä vielä olit hyvin nuori, ja isäsi parhaana ystävänä ja hänen viimeistä tahtoaan noudattaen — —

MAJURI

(Keskeyttäen hänet ja jatkaen.) — — minä otin sinut omakseni. — Anna, tahdotko siis jäädä tänne ainaiseksi — (osoittaen äitiään) — hänen tyttärekseni ja minun — — (hiljemmin) — minun pikku vaimokseni?

KAUPPANEUVOKSETAR

(Liikutuksen vallassa.) Otto — — Otto! — —

ANNA

(Tuijottaa ensin, ikäänkuin täysin käsittämättä, vuoroon heitä kumpaakin, kunnes heittäytyy kauppaneuvoksettaren odottavaan syliin.) Äiti — äiti!

KAUPPANEUVOKSETAR

(Syleillen häntä hellästi.) Oma, rakas, pikku tyttäreni, sydämellisesti tervetuloa uuteen kotiisi! Tule onnelliseksi täällä — ja — ja — tee onnelliseksi tuo — vallaton poika!

ANNA

(Kohottautuu, katsoo majuria, syöksyen sitten hänen syleilyynsä. Yhtä aikaa itkien ja nauraen,) Isä — — rakas, rakas — —!

JUSSI

(Hiipii sisään perältä ja jää ovipieleen katselemaan ylen ällistyneenä.)

MAJURI

Kaikki on nyt parhaiten näin, oma, pikku morsiameni!

KAUPPANEUVOKSETAR

Mutta nyt me kuitenkin kerromme Annalle kaikki aivan seikkaperäisesti!

ANNA

(*Iloisena.*) Niin, kertokaa, kertokaa — joskin pääasia onkin minulle jo täysin selvä.

JUSSI

(*Itsekseen, mutta kuitenkin kuuluvasti.*) Selvä! Selvä pitäisi minunkin olla, mutta aina vain hullumman hämähäriksi muuttuvat minun silmissäni asiat täällä sisällä. Herra majurista tehtiin isä — ja nyt isä menee naimisiin tyttärensä kanssa!

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Huomaa Jussin.*) Jussi, sano keittiöön, että tuovat tänne lisää kahvia — ja leivoksia — ja kaikkea muuta hyvää! Kutsu sisäkkö käymään täällä!

JUSSI

Ymmärrän, rouva kauppaneuvoksetar — — (*Itsekseen.*) — Sen verran kuin järkiparkani yleensä enää ymmärtää mitään. — — (*Pois perälle.*)

KAUPPANEUVOKSETAR

(*Majurille ja Annalle.*) No, istuutukaamme pöytään! Ja nyt, Anna, minä alan kertoa sinulle. — —

Väliverho.

NÄYTELMÄKIRJASTOMME

sisältää seuraavat tähän asti ilmestyneet numerot:

Näytelmäkirjasto. Ohjeita seuranäyttelijöille. 3: —.

1. *Paimentytöt.* 1-näyt. jääkäriaih. näytelmä. Arvi Järventaus. (7 h.) 6: 50.
2. *Pärtytyn yö.* 2-näytöks. laul. ja tanss. sek. näytelmä, Hemmo Kallio (19 h.) 10: —. Sälv. Otto Kotilainen.
3. *Suuntalan Iisakin kaupunkimatka.* 2-n. huvin. Frans Viitanen (6 h.) 7: —.
4. *Nuori orja.* 1-näyt. historiallinen kuvitelma. Antti Tiittanen (5 h.) 5: —.
5. *Riita ja rakkaus.* 1-näyt. huvin., S. Salamaa (2 h.) 6: 50.
6. *Romaanin XVII luku.* 1-näyt. huvin., suom. Iisakki Lattu (7 h.) 4: —.
7. *Hopeahääpäivänä.* 1-näyt. huvinäyt., S. Salamaa. (4 h.) 7: 50.
8. *Radiorakkautta.* 1-näyt. pilailu, S. Salamaa. (2 h.) 5: 50.
9. *Sydänmaan ukkojen jouluviinat.* 2-näyt. kansann., Elli Alatalo (10 h.) 6: 50.
10. *Vesiparantolassa.* 1-näyt. huvin., S. Salamaa. (5 h.) 8: —.
11. *Viidenkymmenen villitys.* 1-näyt. huvin. Lotta Svärd-Yhdistyksille. E. Hämeenlinna. (4 h.) 7: 50.
12. *Virkistysmatka.* 3-näyt. pila. N. Vuoritsalo (10 h.) 10: —.
13. *Perintö.* 1-näyt. pila. N. Vuoritsalo (3 h.) 6: —.
14. *Julian suudelma.* 1-näyt. pila. N. Vuoritsalo (4 h.) 5: —.
15. *Emanuel Pölkkyksen jälkikesä.* 2-näyt. huvinäyt., Väinö Siirilä (7 h.) 5: —.
16. *Suutarin mökillä.* 2-näyt. kansann., Emil Perttilä (8 h.) 6: —.
17. *Ilman miestä.* 1-näyt. huvin., Väinö Voipio (5 h.) 7: —.
18. *Seitsemän veljestä.* 5 kuv. huvinäyt., kirj. Aleksis Kivi—Hemmo Kallio (20 h.) 15: —.

22. *Protesti*. 1-näyt. ilveily. Emil Perttilä (7 h.) 5: —.
26. *Charleyn tati*. 3-näyt. huvin., Brandon Thomas (11 h.) 12: —.
27. *Tehtaan tyttö*. 3-näyt. näytelmä. Jalmari Järviö (10 h.) 7: —.
30. *Hiukan sekava juttu*. 2-n. ilveily, N. Vuoritsalo (2 h.) 5: —.
32. *Lasi teetä*. 1-näyt. huvin. Ch. Nutter—J. Derley (5h.) 6: —.
33. *Eläviä kuvia*. 3-näyt. ilveily, kirj. G. Blumenthal-G. Kadelburg (10 h.) 10: —.
34. *Hämäräseura*. 1-näyt. huvinäyt., Otto Roquette (9 h.) 6: —.
37. *Kun piiat ovat lakossa*. 3-n. ilveily. Martti Wuori (6 h.) 9: —.
38. *Sherlock Holmes*. 4-näytöks. salapoliisikomedia. Ferdinand Bonn (26 h.) 10: —.
45. *Kosinta*. 1-näyt. pila. Anton Tshehow (3 h.) 6: —.
47. *Kaksi kirjailijaa*. 1-näyt. huvinäyt., kirj. Arthur Schnitzler. Suom. Kasimir Leino (3 h.) 5: —.
48. *Viimeiset naamiot*. 1-näyt. näytelmä, kirj. Arthur Schnitzler. Suom. Kasimir Leino. (6 h.) 5: —.
50. *Kenraali von Döbeln*. 4-näyt. kuvaelmasarja Vänrikki Stoolin tarinain muk. (9 h.) 5: —.
52. *Lumimyrskyssä*. 1-näyt. näytelmä. Eero Alpi (6 h.) 6: —.
53. *Lukon takana*. 2-kuv., mukaili Kaarlo Haukanpää (11 h.) 5: —.
54. *Eno Wanja*. 4-näyt. kuv. maalaiselämästä. Anton Tshehow. (9 h.) 5: —.
57. *Ihmeellinen asia*. 1-näyt. näytelmä. Yrjö Veijola (5 h.) 5: —.
63. *Kalevalakuvaelmia ynnä lausuntarunoja*. Iivo Härkönen 5: —.
67. *Miten aviosiippa saadaan*. 1-n. pila. Kaarlo Kytömaa. (8 h.) 5: —.
69. *Maan parhaat*. 4-näyt. huvin., Eino Leino. (16 h.) 10: —.
70. *Ilotulitus*. 3-näyt. näytelmä. Eino Leino (5 h.) 10: —.
73. *Junula ja Tanula*. 3-näyt. laulunäytelmä, kirj. Gustaf af Geijerstam. Muk. suom. Kaarle Halme (8 h.) 12: —.
74. *Jaakopin uni*. 1-näyt. satiiri. Kaarle Halme (8 h.) 5: —.
77. *Nuori laulaja y. m. Kalevala-kuvaelmia*, Iivo Härkönen. 5: —.
78. *Kalevala näyttämöllä*, sov. Eino Leino. I sarja 6: —.
79. *Kalevala näyttämöllä*, sov. Eino Leino, II sarja 6: —.
80. *Kalevala näyttämöllä*, sov. Eino Leino, III sarja 6: —.
82. *Metsästysretki*, tuokiokuvia. Jalmari Hahl (5 h.) 5: —.
85. *Ryöstö*. 4-näyt. näyt., Martti Wuori (16 h.) 5: —.
87. *Multa-aatelia. III: Maisteri Pöllönkorpi*. 3-näyt. huvinäyt. Kaarle Halme (8 h.) 5: —.
89. *Suuntalan häät*. 1-näyt. näyt. F. Viitanen (10 h.) 6: 50.

90. *Juhannustulilla*. Laulunsek. kans. pila, Larin Kyösti (9 h.) 7: —.
91. *Täti Malviina*. 1-näytöks. pila, Nuutti Vuoritsalo (4 h.) 6: —.
92. *Viini*. Kuvaus Unkarin kansan elämästä, Gardonyi Geza. Suom. N. E. W. (19 h.) 5: —.
94. *Kahden kesken*, Ludvig Fulda. 1-näyt. huvin. (5 h.) 5: —.
95. *Maailman paras mamma*. 1-näyt. huvinäyt., S. Salamaa. (3 h.), 6: 50.
96. *Kaunis myllärin leski*. 1-näyt. huvinäyt., S. Salamaa. (6 h.) 10: 50.
97. *Veri on vettä sakeampi*. 2-n. näyt., Martti Wuori. (6 h.) 5: —.
98. *Hiekkaa silmiin*. 2-näyt. huvinäyt., Labiche. Sov. Eino Mela. (10 h.) 5: —.
99. *Salapoliisi*. 1-näyt. pila. G. Fischer-Ohman, muk. suom. Simo Saarenpää. (10 h.) 5: —.
101. *Turhaa touhua*. 1-näyt. pila. Suomeksi mukaili Simo Saarenpää. (4 h.) 5: —.
102. *Suuntalat käräjissä*. 1-n. huvin., Frans Viitanen (8 h.) 5: —.
104. *Multa-aatelia IV: Kirkkopatruuna*. 3-näyt. huvinäyt., kirj. Kaarle Halme. (3 h.) 5: —.
108. *Palvelusväkeä*. 1-näyt. huvinäyt. R. Benedixin mukaan suomeksi suunnitteli Lauri Suonperä. (7 h.) 5: —.
111. *Korpi herää*. 1-näyt. näyt., Kaarle Halme (6 h.) 5: —.
112. *Korpi nousee*. 1-näyt. näyt., Kaarle Halme. (7 h.) 5: —.
113. *Korpi liikkuu*. 1-näyt. näyt., Kaarle Halme. (7 h.) 5: —.
114. *Onnellinen aviomies*, 3-näyt. näyt., C. A. Görnerin mukaan suomeksi sovittanut Lauri Suonperä (7 h.) 10: —.
115. *Riemujuhla*. 1-näyt, huvinäytelmä. Kirj. Anton Tshehow, suom. Reino Silvanto (4 h.) 5: —.
116. *Kaksi morsianta*. 1-näyt. pila. Kirjoittanut Kaarlo Hemmo (9 h.) 7: —.
118. *Tirisen kosinta*. 1-näyt. pila. Pasi Jääskeläinen. (2 h.) 3: 50.
120. *Umpisolmu* eli Asarias Pölläsen avioliitto. 3-näyt. huvinäyt. kirj. Martti Wuori. (7 h.) 12: —.
121. *Lemmen leikkiä*. 1-näyt. huvin. Sakari Liekki (2 h.) 7: —.
122. *Isännät ja emännät*. 3-näyt. kansannäytelmä, Hanna Hämeen-niemi. (11 h.) 8: —.
123. *Suuntalat sovussa*. 1-n. kans. n., Frans Viitanen (12 h.) 6: —.
124. *Suuntalan kylän urheilijat*. 1-näyt. huvinäyt. Frans Viitanen. (8 h.) 8: 50.

125. *Luonnon lapsia*. 4-n. huvinäyt. Maiju Lassila. (16 h.) 10: —.
126. *Nuori mylläri*. 4-näyt. huvinäyt. Maiju Lassila. (19 h.) 10: —.
127. *Taiteen lumoissa eli »Elinan surma» Pöllölässä*. 1-näyt. ilveily. Eero Alpi. (9 h.) 5: —.
128. *Kaksi sulhasta*. 1-näyt. huvinäyt. Heikki Impola. (9 h.) 6: 50.
129. *Kaarle XII*. 5-kuv. näytelmä. August Strindberg. Suom. Kaarle Halme. (18 h.) 10: —.
130. *Katumus sovittaa*. 1-näyt. saaristolaiskuv. Kyösti Somero. (4 h.) 10: —.
131. *Lapveden meteli*. 5-näyt. hist. näyt. (6 kuv.) Martti Wuori. (24 h.) 10: —.
132. *Vallanperillinen*. 5-näyt. murhenäyt. (11 kuv.) Martti Wuori. (32 h.) 10: —.
133. *Nahkapoikia* eli Ylpeys sen teki. 4-näyt. laulunsekainen kansannäyt. Martti Wuori. (16 h.) 10: —. *Emil Kaupin* säveltämät nuotit. 10: —.
134. *Hyvät todistukset*. 3-n. huvinäyt. Suomeksi sovittanut Simo Saarenpää. (11 h.) 8: —.
135. *Annikin kosijat*. 2-n. huvinäyt., Arvo Virvonen. (7 h.) 8: —.
136. *Valtaset*. 3-näytöksinen näyt., kirj. Arvid Järnefelt (8 h.) 10: —.
137. *Vanhan-Suuntalan sähkövalo*. 1-näyt. huvin. Frans Viitanen. (6 h.) 6: —.
138. *Laivan kannella*. 2-näyt. laulunäytelmä. Pasi Jääskeläinen. (11h.) 12: —.
139. *Vihtahousu*. 3-näyt. huvinäyt., Eduard Vilde, suom. Hilma Rantanen-Pylkkänen (6 h.) 10: —.
142. *Nuottamiehiä*. 2-näyt. näyt., Kaarlo Raula. (8 h.) 5: —.
143. *Hirviherrat*. 3-näyt. huvin., Kl. U. Suomela. (11 h.) 15: —.
144. *Juhana Herttua*. 5-näyt. näyt., Jalmari Hahl (28 h.) 10: —.
145. *Voipula*. 1-näyt. huvin., Vilho Malinen. (12 h.) 5: —.
146. *Valoon, vapauteen*. 2-kuv. n., Eino I. Parmanen. (9 h.) 5: —.
147. *Saaristolaisia*. 1-näyt. huvin. Kyösti Somero. (6 h.) 7: 50.
150. *Vaasan poikia*. 1-näyt. laulunäytelmä. Sävellykset Conrad Greven ja Aarne Sihvon y. m. (7 h.) 5: —.
151. *Ne jääkärit*. Kaksinäyt. pila. Kerttu Kaskimaa. (7 h.) 8: —.
153. *Toppakahvia*. 1-näyt. huvin. Pasi Jääskeläinen. (5 h.) 5: —.
154. *Uusi pirtti*. 4-näyt. näytelmä. Arvi Järventaus. (18 h.) 10: —.
155. *Uudet Lotat*. 3-näyt. huvin. Kerttu Kaskimaa. (12 h.) 6: —.
157. *Uhrijuhla*. 2-näyt. muinaissuomal. näyt. Kerttu Kaskimaa. (13-h.) 6: —.

158. *Maahengen voima*. 1-n. kansannäyt. J. Kurikka. (8 h.) 5: —.
159. *Voiton päivä*. 1-näyt. hist. kuv. Kyösti Wilkuna. (10 h.) 5: —.
160. *Vala*. 1-näyt. hist. kuvaelma. Kyösti Wilkuna. (14 h.) 5: —.
161. *Kotiin*. 1-näyt. hist. näyt. Kyösti Wilkuna. (6 h.) 5: —.
162. *Aamun miehiä*. Hist. kuvaelma. Kyösti Wilkuna. (4 h.) 5: —.
163. *Abrahamin koettelemus*. Kaksinäyt. huvinäyt. Eemeli Jaakola. (6 h.) 7: —.
164. *Perintöjä jakamassa*. 3-n. huvin. Otto Tuulos (11 h.) 10: —.
165. *Niilo Skalm*. 5-n. murhen. Kyösti Wilkuna. (14 h.) 20: —.
166. *Anna Hallman*. 3-n. perhekuv. Kyösti Wilkuna. (5 h.) 15: —.
167. *Karjalaa vapauttamassa*. 2-näyt. näytelmä vapaussodasta. Ville Akkanen. (10 h.) 7: —.
168. *Suuntalan Iisakin hopeahäät*. 1-näyt. huvinäyt. Frans Viitanen (7 h.) 7: —.
169. *Hallin Janne*. 3-näyt. näytelmä. Eero Alpi. (10 h.) 12: —.
170. *Emännätön talo*. 1-näyt. kansann., Elli Alatalo (6 h.) 7: 50.
171. *Luutnantti täysihoitolaisena*. 1-näytöksinen huvin. Sakari Veikanmaa (5 h.) 10: —.
172. *Maailmanmestarin naimahommat*. 3-näyt. ilveily. Kl. U. Suomela (9 h.) 18: —.
173. *Pekkalen emäntä näkee unia*. 3-näyt. näytelmä. Elli Tavastähti (8 h.) 12: —.

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ KIRJA

HELSINKI.

KOTIMAISTA KAUNOKIRJALLISUUTTA

Suomalaisia legendoja. Kirjoittanut *Osmo Iisalo*. Muodostaa toisen sarjan kansamme satu-aartehistosta, vapaasti uudelleen runoiltuna, ja sisältää seuraavat legendat: Nainen, jolla ei ollut varjoa; Paholaisen viikate; Pitkän Pienen synti; Rikas vouti ja paholainen; Jeesus ja Pyhä Pietari Suomessa. Hienoja aate- ja tunnelmarikkaita kertomuksia. Hinta nid. 25: —, koruk. 35: —.

Suomen kansan eläinkirja. *Osmo Iisal*on kansamme eläintarina-ainehiston pohjalla kirjoittama *todellinen eläinromaani*, täynnä Metsolan, Ahtolan ja Ilmolan väen lystillisiä seikkailuja. Muodostaa omalaatuisensa *kulttuureepoksen*. Nid. 28: —, sid. 28: —, koruk. 38: —. »Harvoin tapaa niin luonnonraikasta ja humoristista kirjaa kuin tämä verraton teos».

Kolme miestä matkalla. Kertomus Juhanin, Tuomaan ja Simeonin pikaretkestä pyramideille. Kirj. *Osmo Iisalo*. Harvinaisen hauska ja runsaasti kuvitettu kertomus kolmen suomalaisen seikkailurikkaasta matkasta Balkanin halki Konstantinopoliin, sieltä Egyptiin ja sieltä Italian ja Ranskan kautta takaisin. Nid. 40: —, sid. 50: —. Saanut aivan erinomaiset arvostelut ja laajan lukijakunnan. Vain pieni osa painoksesta enää jäljellä.

Satu-Ruijan maa. *Arvi Järventauksen* arvokkaita ja mielenkiintoisia, satuhuhteisia kuvaelmia Lapin perukoilta, Jäämeren rannoilta. Verrattu Selma Lagerlöf'in teoksiin. *Valtion palkitsema*. Hinta koruk. 25: —.

Nuoruuteni muistelmia. *Hilja Kahilan* vaikuttava yhteiskunnallinen romaani. »Kuohuvan ajanhengen kirkas ja selkeä tulos». Hinta nid. 12: —, sid. 17: —.

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ KIRJA · HELSINKI

